

ЗАКОН

О УЛАГАЊИМА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређује се општи правни оквир за улагања у Републици Србији, субјекти подршке улагањима за ефикасно пружање услуга улагачима, образовање и рад Савета за економски развој и оснивање и рад Развојне агенције Србије.

Циљеви закона

Члан 2.

Циљеви овог закона јесу:

- 1) унапређење инвестиционог окружења у Републици Србији;
- 2) подстицање директних улагања ради јачања економског и привредног развоја, раста запослености и свеукупног друштвеног бољитка;
- 3) изједначавање третмана домаћих и страних улагача, у складу са законом;
- 4) повећање ефикасности у пружању услуга органа власти које се непосредно односе на улагања;
- 5) стварање привлачнијег пословног амбијента за домаће и стране улагаче, у складу са Уставом и законом.

Дефиниције

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) улог јесу ствари, права и новац.

Неновчани улози изражавају се у новцу.

Улог страног улагача може бити и у девизама и у ефективном страном новцу који се купују и продају на девизном тржишту;

- 2) улагање јесте:

- (а) оснивање привредног друштва или огранка привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва у Републици Србији, као и права на стварима и опреми, односно обављању делатности привредног друштва и/или огранка привредног друштва,
- (б) стицање удела у привредном друштву, акција друштва или других хартија од вредности еквивалентне акцијама друштва у смислу закона којим се уређује тржиште капитала у Републици Србији,

односно средства утрошена за стицање наведених удела, акција или хартија од вредности,

- (в) стицање права која је улагач стекао на основу уговора о јавно-приватном партнерству у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство у Републици Србији,
 - (г) стицање права својине, службености, залогe и других стварних права на покретним стварима и непокретностима које се налазе на територији Републике Србије која је улагач стекао за потребе обављања делатности,
 - (д) стицање права интелектуалне својине, која имају заштиту или су верификована по важећем праву Републике Србије,
 - (ђ) стицање права на обављање делатности која се обавља на основу дозволе или одобрења државног органа, стечених у циљу обављања делатности улагача на територији Републике Србије, у складу са законом;
- 3) странo улагање је улагање страног улагача. Промена правног облика у којем се врши улагање, не утиче на његов карактер страног улагања, када је таква промена извршена у складу са законом;
- 4) улагач јесте правно или физичко лице које је уложило имовину, као и лице које је одговарајућим правним послом стекло улагање из тачке 2. овог члана, на територији Републике Србије, у складу са законом;
- 5) страни улагач јесте лице које је уложило имовину, као и лице које је одговарајућим правним послом стекло улагање из тачке 2. овог члана, на територији Републике Србије, а које је:
- (а) странo правно лице са седиштем у иностранству, укључујући и огранак страног правног лица који је регистрован у Републици Србији,
 - (б) страни држављанин, без обзира на стално место боравка,
 - (в) држављанин Републике Србије са сталним местом боравка изван Републике Србије дужим од једне године;
- 6) орган власти у смислу овог закона јесте:
- (а) орган државне управе, у смислу закона којим се уређује државна управа, орган аутономне покрајине, орган локалне самоуправе, као и организација којој је поверено вршење јавних овлашћења,
 - (б) правно лице које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу орган државне управе или било који од органа власти наведених у подтачки а ове тачке);
- 7) пројектни тим је дефинисан у члану 22.овог закона;
- 8) инвестициони програм је дефинисан у члану 23.овог закона;
- 9) Савет за економски развој је дефинисан у члану 25.овог закона;
- 10) Развојна агенција Србије је дефинисана у члану 27.овог закона;
- 11) јединица за локални економски развој и подршку улагањима јесте организациони део јединице локалне самоуправе или правно лице које пружа стручну помоћ и подршку улагачу у реализацији улагања.

Улагањем, у смислу овог закона, не сматра се:

- а) новчано или друго потраживање које непосредно произилази из трговачког посла (продаје, размене, пружања услуга и др.);
- б) новчано потраживање које проистиче из кредита у вези са трговачким послом (финансирање трговине и др.);
- в) портфолио улагање.

II. ПРАВА УЛАГАЧА

Слобода улагања

Члан 4.

Домаћи и страни улагачи уживају слободу улагања, у складу са Уставом и законом.

Јемчи се заштита улагањима извршеним у складу са законом.

Заштита стечених права

Члан 5.

Улагач ужива пуну правну сигурност и правну заштиту у погледу права стечених улагањем.

Ако је улагач своје право стекао теретним уговором од преносиоца коме је то право утврђено правноснажним управним актом, а накнадно тај акт буде укинут ванредним правним средством, стечено право савесног улагача не може бити одузето или ограничено.

Одузимање ствари и права улагача

Члан 6.

Ствари и права улагача могу се одузети само ако је таква могућност предвиђена законом, на начин и по поступку прописаним законом.

У случају одузимања права улагача на обављање делатности („одузимање бизниса“), улагачу припада накнада која ће одговарати тржишној вредности одузетих ствари и права, која је била непосредно пре одузимања, и на износ те накнаде неће утицати чињеница да је намера одузимања била позната раније. Накнада ће се утврдити на основу критеријума који обухватају вредност пословања и вредност имовине.

Накнада за одузимање ствари и права из става 2. овог члана исплаћује се улагачу без одлагања и укључује законску затезну камату за случај доцње, обрачунату од дана када је одузимање извршено до дана исплате у складу с овим законом.

У случају из става 2. овог члана, улагач има право на хитно решавање поступка одузимања и на процену вредности предмета одузимања од стране судског или другог органа у складу са законом.

Национални третман страних улагања

Члан 7.

Страни улагачи, у погледу свог улагања у свему уживају једнак положај и имају иста права и обавезе као и домаћи улагачи, ако овим или другим законом није другачије уређено.

Улагачи могу заснивати радни однос са странцима, у складу са законом.

Страни улагач може стећи право својине, службености, залогe и друга стварна права на покретним стварима и непокретностима које се налазе на територији Републике Србије, у складу са законом.

Слобода плаћања према иностранству

Члан 8.

Улагач, ради плаћања према иностранству која су дозвољена законом којим се уређује девизно пословање, може купити девизе на девизном тржишту у Републици Србији.

Право на трансфер добити и имовине страног улагача

Члан 9.

Страни улагач има право да, у складу са законом, након плаћања свих пореских и других обавеза по основу јавних прихода, слободно трансферише финансијска и друга средства у вези са улагањем, као што су:

- 1) приходи (дивиденде, накнаде за коришћење права интелектуалне својине и других сродних права, камате и др.);
- 2) имовина која му припадне после гашења привредног друштва, односно на основу престанка уговора о улагању;
- 3) износи добијени од продаје удела или акција у капиталу привредног друштва;
- 4) износи добијени по основу смањења основног капитала привредног друштва;
- 5) износи добијени од допунских уплата;
- 6) накнаде од експропријације, односно од друге мере са сличним дејством
- 7) део зараде лица из члана 7. став 2. овог закона.

Новчана средства из става 1. овог члана могу се преносити у иностранство у валути у којој се може трговати на домаћем девизном тржишту у складу са прописом којим се уређују врсте девиза и ефективног страног новца који се купује и продаје на девизном тржишту.

Решавање спорова

Члан 10.

Спорове који проистичу из улагања уговорне стране покушаће да реше споразумно.

Ако спорови који проистичу из улагања не могу бити решени споразумно у року од 45 дана од дана почетка преговара о спорозумном решавању спора, спорови могу бити решавани пред надлежним судовима Републике Србије или пред уговореном домаћом или страном арбитражом у складу са законом којим се уређује арбитража.

III. ВРСТЕ И КРИТЕРИЈУМИ ЗА УЛАГАЊА ПРЕМА ЗНАЧАЈУ И ПОДСТИЦАЈИ УЛАГАЊИМА

Врсте улагања према значају

Члан 11.

Улагање, према значају, јесте улагање од посебног значаја за Републику Србију (у даљем тексту: улагање од посебног значаја) и улагање од локалног значаја.

Улагање од посебног значаја јесте улагање чије остварење би битно утицало на даљи развој привреде Републике Србије, унапређење конкурентности привреде и Републике Србије као инвестиционе локације и њен равномеран регионални развој у односу на предмет улагања и територијалну концентрацију одређених привредних грана и привредних делатности и код којег постоји значајно улагање у основна средства или отварање већег броја нових радних места. Улагање од посебног значаја је и улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкурентности, као и улагање на основу усвојених билатералних споразума и споразума о прекограничној сарадњи.

За улагања од посебног значаја предлог доделе државне помоћи доноси се без објаве јавног позива.

Улагање од локалног значаја је улагање које у складу са овим законом не представља улагање од посебног значаја, а које доприноси привредном и друштвеном развоју јединице локалне самоуправе на чијој територији се реализује.

Утврђивање критеријума за улагања

Члан 12.

Критеријуми на основу којих се утврђује значај улагања су:

- 1) број нових радних места и ефекат улагања на број запослених у привреди у јединици локалне самоуправе;
- 2) врста и износ улагања;
- 3) утицај на укупан спољнотрговински биланс Републике Србије или у појединачним индустријским гранама, односно према циљаним извозним тржиштима;
- 4) дугорочност улагања;
- 5) стварање велике вредности или високе додате вредности;
- 6) референце и кредибилитет улагача

Влада ближе одређује критеријуме према којима се улагање одређује као улагање од посебног значаја или као улагање од локалног значаја у складу са овим законом и прописима којим се уређује додела и контрола државне помоћи.

Изузетно од става 2. овог члана, надлежни орган аутономне покрајине на основу критеријума прописаних овим законом и прописима којим се уређује додела и контрола државне помоћи, одлучује о улагањима која се спроводе на

територији аутономне покрајине и које су од значаја за привредни развој аутономне покрајине.

Подстицаји за улагања

Члан 13.

Улагачи могу остварити право на различите подстицаје за улагања (у даљем тексту: подстицаји), у складу са прописима којима се уређују:

- 1) државна помоћ
- 2) порески подстицаји и олакшице и ослобођења од плаћања такси;
- 3) царинске повластице;
- 4) систем обавезног социјалног осигурања.

Корисници подстицаја из става 1. овог члана су физичка и правна лица која су обвезници пореза и доприноса и других јавних прихода у Републици Србији.

Влада ближе уређује критеријуме, услове и начин привлачења директних инвестиција и вођење евиденције о одобреним подстицајима, у складу са овим законом и прописима којима се уређује контрола и додела државне помоћи.

Надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, у којој се врши улагање, одлучује о врсти, висини и обиму за доделу подстицаја из свог делокруга за улагање на својој територији, у складу са овим законом и прописима којима се уређује контрола и додела државне помоћи.

Уговоре о додели подстицајних средстава обезбеђених из буџета Републике Србије са улагачем закључује министарство надлежно за послове привреде (у даљем тексту: Министарство) уз претходну сагласност Владе.

Царинско ослобођење предмета улога

Члан 14.

Увоз опреме који представљаја улог страног улагача, у смислу овог закона, је слободан и ослобођен од плаћања царине и других увозних дажбина, осим путничких моторних возила и аутомата за забаву и игре на срећу, под условом да је опрема коју улагач увози у складу са прописима којима се уређују здравље и безбедност грађана и заштита животне средине.

Влада ближе уређује поступак, висину и рок за остваривање олакшица и ослобађање од царинских и других дажбина на увоз опреме страног улагача из става 1. овог члана, као и ограничења у погледу права располагања и забрану коришћења у друге сврхе тако увезене опреме.

IV. СУБЈЕКТИ ПОДРШКЕ УЛАГАЊИМА

Одређење субјеката подршке улагањима

Члан 15.

Субјекти подршке улагањима јесу:

- 1) Савет за економски развој;
- 2) Министарство надлежно за послове привреде;

- 3) Развојна агенција Србије;
- 4) јединица за локални економски развој и подршку улагањима (у даљем тексту: јединица за локални економски развој и подршку улагањима), односно орган аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе, односно њен организациони део;

Дужност органа власти и хитност у поступању

Члан 16.

Органи власти дужни су да, у оквиру своје надлежност, омогућавају несметано улагање, као и да прате и контролишу остваривање права улагача и извршавање обавеза улагача, као и преузетих обавеза Републике Србије у вези са улагањем.

Органи власти поступају, у вези са остварењем и одржањем улагања и остварењем права и обавеза улагача, по хитном поступку.

Орган власти, у управним стварима, у вези са остварењем и одржањем улагања и остварењем права и обавеза улагача дужан је да захтеве улагача решава са правом првенства и улагачу изда јавну исправу, у најкраћем могућем року, ако му је улагач благовремено поднео уредну и потпуну документацију.

Мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе

Члан 17.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе инструментима локалне развојне политике подстиче привлачење улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача, примењује стандарде повољног пословног окружења и доноси одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Мере за подстицање конкурентности из става 1. овог члана садрже нарочито следеће елементе:

- 1) опредељивање органа, као јединице за подршку улагањима из члана 15. овог закона;
- 2) јачање аналитичке основе за прецизније и на подацима засновано креирање развојних политика, инструмената и мера у области локалног економског развоја;
- 3) успостављање транспарентних механизма сталне комуникације и сарадње са привредом;
- 4) поједностављивање локалних процедура за реализацију улагања;
- 5) уравнотежавање локалног тржишта рада;
- 6) развој комуналне и локалне економске инфраструктуре;
- 7) коришћење информационе и комуникационе технологије у циљу остваривања ефикасније комуникације;
- 8) прописивање локалних олакшица и подстицаја на основу локалних стратешких докумената.

Стандарде повољног пословног окружења, као и критеријуме и мерила у погледу стручне оспособљености и радног искуства које морају испуњавати

лица из члана 20. став 1. овог закона, прописује министар надлежан за послове привреде (у даљем тексту: министар).

Притужбе на рад органа власти

Члан 18.

Ако орган власти не поступи у складу са чланом 16. овог закона улагач може Развојној агенцији Србије поднети притужбу.

Развојна агенција Србије је дужна да, одмах по пријему притужбе, испита наводе из притужбе и предузме мере из своје надлежности у циљу отклањања притужби на рад органа власти.

Развојна агенција Србије је дужна да о радњама из става 2. овог члана обавести улагача у року од 15 дана од дана када је притужба поднета.

Одредбе овог члана не примењују се у поступцима из надлежности Народне банке Србије који се односе на оснивање и пословање банака и других финансијских институција.

Поступање јединице за локални економски развој и подршку улагањима

Члан 19.

Јединица за локални економски развој и подршку улагањима пружа стручну помоћ и подршку улагачу у реализацији улагања, ако то затражи улагач у складу са чланом 16. овог закона.

Уговоре о додели подстицајних средстава обезбеђених из буџета аутономне покрајине са улагачем закључује орган аутономне покрајине.

Члан 20.

Послове јединице за локални економски развој и подршку улагањима за улагања од локалног значаја обавља јединица за локални економски развој, преко својих запослених или именованих лица, односно комора, асоцијација или удружење, под условом да знањем и искуством може да пружи стручну помоћ улагачу.

Две и више јединица локалне самоуправе, могу заједнички одредити тело у складу са ставом 1. овог члана ради обављања послова јединице за локални економски развој и подршку улагањима за територију тих јединица локалне самоуправе.

Улагач може у складу са чланом 16. овог закона, захтеве подносити и исправе преузимати преко јединице за локални економски развој.

Комуникација између улагача и јединице за локални економски развој и подршку улагањима поверљива је, осим ако је давање информација обавезно у складу са законом.

Евиденција улагања од локалног значаја

Члан 21.

Јединица за локални економски развој и подршку улагањима дужна је да води евиденцију улагања од локалног значаја и да о сваком новом улагању обавештава Развојну агенцију Србије.

Образовање пројектног тима

Члан 22.

Јединице локалне самоуправе могу, на захтев улагача, за одређена улагања од локалног значаја да образују пројектни тим којим руководи лице које одреде јединице локалне самоуправе, а који чине запослени у јединици локалне самоуправе, који испуњавају услове за подршку улагањима.

Пројектни тим пружа стручну помоћ улагачу у циљу благовременог и ефикасног остварења улагања, и обезбеђивања улагачу, у што краћем року, добијање неопходних докумената, података и информација, које су потребне за ефикасно и благовремено остварење улагања.

Надлежни орган аутономне покрајине може да образује пројектни тим за подршку улагањима за улагања за која се подстицаји обезбеђују из буџета аутономне покрајине.

Развојна агенција Србије може да образује и руководи пројектним тимовима за подршку улагањима од посебног значаја.

Правила о начину рада пројектних тимова уређује Развојна агенција Србије.

Инвестициони програм

Члан 23.

На предлог улагача, јединица локалне самоуправе, односно надлежни орган аутономне покрајине утврдиће са улагачем инвестициони програм (у даљем тексту: Програм) у циљу спровођења процедуре припреме документације и дефинисања исправа и података које је улагач дужан да достави надлежним органима у локалној самоуправи, односно аутономној покрајини, у роковима утврђеним законом, другим прописом и општим актом, у којима су ти органи дужни да издају дозволе, сагласности, одобрења и друге исправе.

Надзор над спровођењем Програма врши Развојна агенција Србије.

Програм садржи и:

- 1) планиране рокове за подношење свих исправа и података које улагач мора да достави надлежним органима;
- 2) планиране рокове у којима ће сви органи власти издати дозволе, одобрења, исправе и сагласности, које су потребне за законито отпочињање и остварење улагања;
- 3) органе власти који издају дозволе, одобрења, исправе и сагласности.

Програмом се не додељују подстицаји за улагања.

Програм потписују јединица локалне самоуправе, односно надлежни орган аутономне покрајине и улагач.

Ако надлежни орган власти не достави у року исправу на коју се обавезао Програмом, након што му је улагач благовремено поднео уредну и потпуну документацију, улагач може поднети притужбу Развојној агенцији Србије, која може предузети мере у складу са овим законом.

Информације од јавног значаја

Члан 24.

На податке о улагањима, као и информације које су органи државне власти сазнали у току преговора и вођења поступка, примењују се одредбе закона којим се уређују информације од јавног значаја, с тим што по захтеву за давање информација у вези са улагањима, поступа Влада.

V. САВЕТ ЗА ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

Члан 25.

Образује се Савет за економски развој (у даљем тексту: Савет).

Председника и чланове Савета, именује Влада, у складу са овим законом.

Савет чине министар, министар надлежан за послове финансија, министар надлежан за послове рада и запошљавања, председник Привредне коморе Србије и директор Развојне агенције Србије.

Председник Савета је министар надлежан за послове привреде.

Савет може, на предлог председника Савета, на своје седнице позвати и друге министре, ако се по процени Савета, за тим укаже потреба везано за конкретно питање и у зависности од области која је предмет разматрања Савета, с тим да ти министри немају право гласа у Савету.

Административне и стручно-техничке послове Савета обавља Развојна агенција Србије.

Надлежности Савета

Члан 26.

Савет има следеће надлежности:

- 1) прати стање у области улагања и привредног развоја, јавно промовише циљеве привредног развоја Републике Србије и подстиче њихову реализацију;
- 2) доноси одлуку о додели подстицаја за улагања, у складу са овим законом и законом којим се уређује контрола и додела државне помоћи;
- 3) доноси Пословник о свом раду;
- 4) подноси Влади једном годишње извештај о свом раду, који се објављује на интернет страници Владе;
- 5) обавља и друге послове у складу са овим законом.

VI. РАЗВОЈНА АГЕНЦИЈА СРБИЈЕ

Оснивање Развојне агенције Србије

Члан 27.

За обављање развојних, стручних и оперативних послова подстицања и реализације директних улагања, промоције и повећања извоза, развоја и унапређења конкурентности привредних субјеката, угледа и развоја Републике

Србије у области привреде и регионалног развоја, оснива се Развојна агенција Србије (у даљем тексту: Агенција).

Надзор над радом Агенције врши министарство.

Статус Агенције

Члан 28.

Агенција има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним овим законом и статутом.

Агенција послује у складу са законом којим се уређују јавне агенције.

Агенција има рачун.

Седиште Агенције

Члан 29.

Седиште Агенције је у Београду.

Агенција може имати организационе јединице и ван свог седишта.

Организационе јединице Агенције немају својство правног лица.

Статут Агенције

Члан 30.

Статутом Агенције, ближе се уређују:

- 1) организација и начин обављања послова Агенције;
- 2) делокруг органа Агенције;
- 3) заступање и представљање Агенције;
- 4) подаци и исправе који се одређују као тајни и начин поступања с тим подацима и исправама;
- 5) друга питања значајна за рад Агенције.

Статут Агенције објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Органи Агенције

Члан 31.

Органи Агенције јесу управни одбор и директор.

Управни одбор има пет чланова.

Чланове управног одбора, на предлог министра надлежног за послове привреде именује и разрешава Влада, од којих три члана из реда државних службеника или из реда државних службеника на положају у министарству, а два члана из реда пословне заједнице.

Управни одбор

Члан 32.

Управни одбор:

- 1) усваја статут Агенције;

- 2) усваја годишњи програм рада, финансијски план, финансијски извештај и извештај о раду Агенције;
- 3) доноси опште акте Агенције осим правилника којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних места у Агенцији;
- 4) усмерава рад директора Агенције и издаје му упутства за рад;
- 5) надзире пословање Агенције;
- 6) на предлог директора Агенције, одлучује о захтевима који су, у складу са прописима, Агенцији поднети ради давања сагласности;
- 7) доноси пословник о раду Агенције;
- 8) обавља друге послове у складу са законом.

На годишњи програм рада, финансијски план, финансијски извештај и извештај о раду Агенције из става 1. тачка 2) овог члана, сагласност даје Влада.

Директор Агенције

Члан 33.

Агенција има директора (у даљем тексту: Директор) који заступа и представља Агенцију и руководи њеним радом.

Директора бира Влада, на предлог министра, после спроведеног јавног конкурса у складу са законом којим се уређују јавне агенције.

Јавни конкурс спроводи министарство.

Министар може одредити критеријуме и мерила у погледу стручне оспособљености и радног искуства које морају испуњавати кандидати за директора Агенције.

Директор се именује на период од пет година и може поново бити именован.

Надлежности директора

Члан 34.

Директор Агенције:

- 1) заступа и представља Агенцију;
- 2) организује и руководи радом и пословањем Агенције;
- 3) одговара за законитост рада, као и за стручни рад и коришћење средстава Агенције;
- 4) закључује уговоре из делокруга рада Агенције;
- 5) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Агенцији;
- 6) одговоран је за обављање административних и стручно-техничких послова за потребе Савета;
- 7) одлучује о правима и обавезама запослених;
- 8) врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Права и обавезе директора и запослених

Члан 35.

На права, обавезе и одговорности из радног односа запослених у Агенцији и Директора примењују се општи прописи о раду, ако овим законом није другачије одређено.

Послови Агенције

Члан 36.

Агенција:

- 1) сарађује са државним органима и организацијама и носиоцима јавних овлашћења, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе, ради обезбеђивања услова за примену овог закона и других прописа којима се уређују питања од значаја за унапређење привредног развоја и улагања;
- 2) прати примену овог закона и предлаже одговарајуће мере;
- 3) учествује у припреми програма и пројеката привредног и регионалног развоја;
- 4) врши анализе и обезбеђује податке и информације за потребе унапређења политике привредног и регионалног развоја;
- 5) врши акредитацију и координацију регионалних развојних агенција;
- 6) обавља стручне и административно-оперативне послове у вези са пројектима привлачења директних инвестиција и улагања и прати њихову реализацију у складу са законом и прописима;
- 7) спроводи програме и пројекте са циљем унапређења извозних активности привредних субјеката;
- 8) спроводи програме и пројекте са циљем унапређења положаја, активности и конкурентности малих и средњих привредних субјеката и предузетника;
- 9) води Централизоване информационе систем који обједињује релевантне податке органа власти, од значаја за израду анализа и студија у области привредног и регионалног развоја;
- 10) води евиденцију улагача од посебног значаја и улагача од регионалног значаја;
- 11) предлаже, координира и спроводи активности стратешког маркетинга привредних потенцијала и угледа Републике Србије;
- 12) пружа стручну и саветодавну подршку привредним друштвима и предузетницима;
- 13) припрема и реализује програме едукације инструктора и консултаната за потребе развоја привредних друштава и предузетништва;
- 14) извршава и координира спровођење програма и пројеката привредног и регионалног развоја за подстицање директних инвестиција;
- 15) обезбеђује услове за приступ и реализацију пројеката који се финансирају из међународне развојне помоћи;

- 16) прати и анализира услове улагања и привредне услове на појединачним тржиштима и у појединачним секторима и даје предлоге за њихово унапређење;
- 17) остварује сарадњу у области улагања и прикупља информације о стању улагања у другим државама;
- 18) води посебне евиденције у складу са овим законом;
- 19) води поступак против функционера у коме се одлучује да ли постоји повреда овог закона о чему доноси одлуку;
- 20) предлаже давање државне помоћи, у складу са овим законом и прописима о контроли државне помоћи;
- 21) организује и врши издавачку делатност у складу са својим делокругом;
- 22) обавља и друге послове, у складу са законом и Статутом Агенције.

Министарство на предлог Агенције ближе уређује садржај и начин вођења Централизованог информационог система из става 1. тачка 9) овог члана.

Послове из тач.5),9),10 и 18) Агенција обавља као поверене послове.

Средства за оснивање и рад Агенције

Члан 37.

Средства за оснивање Агенције обезбеђују се из:

- 1) буџета Републике Србије;
- 2) других извора финансирања у складу са законом.

Средства за рад Агенције обезбеђују се из:

- 1) прихода које оствари обављањем послова из своје надлежности;
- 2) буџета Републике Србије;
- 3) других извора финансирања, у складу са законом.

Сукоб интереса и забрана конкуренције

Члан 38.

Директор Агенције има статус функционера у смислу закона којим се уређује сукоб интереса при вршењу јавних функција.

Директор Агенције и запослени у Агенцији не могу да заснују радни однос, односно пословну сарадњу са правним лицем, предузетником или међународном организацијом која обавља делатности у вези са функцијом коју је директор, односно запослени вршио у Агенцији, у року од две године по престанку радног односа Директора и запослених у Агенцији, осим по добијеној сагласности Агенције за запослене, односно сагласности Агенције за борбу против корупције за Директора.

Забрана злоупотребе информација

Члан 39.

Лица у Агенцији која располажу информацијама које представљају пословну тајну у смислу прописа о чувању пословне тајне или поверљиве информације у смислу прописа о тржишту капитала, не смеју исте да употребе ради стицања имовинске користи или других погодности за себе и трећа лица, или да на такав начин нанесу штету институцијама или привредним друштвима на које се односе и имају обавезу њиховог чувања.

Лицима из става 1. овог члана сматрају се лица која су у обављању својих радних дужности или функција сазнала за информације које представљају пословну тајну.

Евиденције које води Агенција

Члан 40.

Агенција, у складу са овим законом, води:

- 1) евиденцију пројектних тимова за подршку улагањима;
- 2) евиденцију инвестиционих програма;
- 3) евиденцију о спроведеним контролама извршења реализације улагања.

Систем вођења евиденција из става 1. овог члана Агенција успоставља у року од 60 дана од дана почетка рада Агенције.

Министар ближе уређује садржину и начин вођења евиденција.

Преузимање повереног посла

Члан 41.

Агенција може предложити министарству да у поступку надзора над радом органа власти у складу са прописима којима се уређује државна управа спровођење мере преузимања поверених послова ако би неизвршење посла од стране органа власти могло да изазове штетне последице по привреду.

Агенција објављује предлог мера из става 1. овог члана на својој интернет страни.

VII. НАДЗОР

Надзор над спровођењем закона

Члан 42.

Надзор над применом овог закона врши министарство.

Извршење обавеза Републике Србије за контролу извршења уговорених обавеза и исплату средстава по уговорима којима су додељена подстицајна средства за или у вези са директним улагањем врши министарство у складу са прописима.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 43.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара, казниће се за прекршај одговорно лице у надлежном органу власти, ако:

- 1) у управним стварима не решава захтеве улагача у складу са правом првенства (члан 16. став 3);
- 2) не изда јавну исправу у законом предвиђеном року, ако је улагач благовремено поднео уредну и потпуну документацију (члан 16. став 3).

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Примена закона

Члан 44.

Инвестициони пројекти код којих су, у складу са међународним уговорима и прописима којима се уређује државна помоћ и привлачење директних инвестиција, додељена подстицајна средства за директна улагања који су у току, настављају да се реализују у складу са прописима по којима су додељена.

Рок за доношење подзаконских аката

Члан 45.

Подзаконски акти на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Престанак важења постојећих прописа

Члан 46.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о страним улагањима („Службени лист СРЈ”, бр. 3/02 и 5/03 и „Службени гласник РС”, број 107/14).

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи глава VIII „Промоција извоза и страних улагања“ у Закону о спољнотрговинском пословању („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 36/11-др. закон и 88/11).

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи глава V, одељак 6, чл. 27. до 30. Закона о регионалном развоју („Службени гласник РС”, бр. 51/09 и 30/10).

Престанак рада јавних агенција

Члан 47.

Агенција за страна улагања и промоцију извоза основана у складу са Законом о спољнотрговинском пословању („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 36/11-др. закон и 88/11) и Национална агенција за регионални развој основана у складу са Законом о регионалном развоју („Службени гласник РС”, бр. 51/09 и 30/10), престају са радом, најкасније у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона, односно на дан почетка рада Развојне агенције Србије.

Развојна агенција Србије преузима правне послове, осим уговора о раду, предмете, опрему, средства за рад, архивску грађу и регистраторски материјал Агенције за страна улагања и промоцију извоза Националне агенције за регионални развој, најкасније у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Средства која су у 2015. години обезбеђена на разделу министарства за финансирање рада Агенције за страна улагања и промоцију извоза и Националне агенције за регионални развој преусмеравају се за финансирање рада Развојне агенције Србије.

Даном престанка са радом Агенције за страна улагања и промоцију извоза и Националне агенције за регионални развој престаје и радни однос запослених у Агенцији за страна улагања и промоцију извоза и Националној агенцији за регионални развој и почиње са радом Развојна агенција Србије.

Ступање на снагу

Члан 48.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Правни основ за доношење закона

Уставни основ за доношење закона садржане је у одредбама члана 97. Устава Републике Србије којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, девизни и царински систем, економске односе са иностранством, својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине, запошљавања, економске и социјалне односе од општег интереса, развој Републике Србије и друге односе од интереса за Републику Србију, у складу с Уставом.

Чланом 82. Устава прописано је да економско уређење у Републици Србији почива на тржишној привреди, отвореном и слободном тржишту, слободи предузетништва, самосталности привредних субјеката и равноправности приватне и других облика својине.

Чланом 84. Устава прописано је да сви имају једнак правни положај на тржишту, да се права стечена улагањем капитала на основу закона, не могу законом бити умањена и да су страна лица изједначена су на тржишту са домаћим.

Чланом 94. Устава прописано је да се Република Србија стара о равномерном и одрживом регионалном развоју, у складу са законом.

Чланом 123. Устава прописано је да Влада утврђује и води политику.

Чланом 137. Устава прописано је да Република Србија може основати јавне службе, те да се делатности и послови због којих се оснивају јавне службе, њихово уређење и рад прописује се законом.

Чланом 194. Устава прописано је да су потврђени међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права део правног поретка Републике Србије, те да закони и други општи акти донети у Републици Србији не смеју бити у супротности са потврђеним међународним уговорима и општеприхваћеним правилима међународног права.

Чланом 12. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), прописано је, између осталог, да органи државне управе припремају нацрте закона, друге прописе и опште акте за Владу и предлажу Влади стратегије развоја и друге мере којима се обликује политика Владе.

Чланом 35. Пословника Владе прописано је да право да предложи материјал за седницу Владе има орган државне управе у чијем делокругу је питање на које се материјал односи (у даљем тексту: предлагач).

Чланом 4. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 44/14 и 54/15), приписано је да Министарство привреде обавља послове државне управе који се између осталог, односе на: привреду и привредни развој; подстицање развоја и структурно прилагођавање привреде; утврђивање политике и стратегије привредног развоја; предлагање мера и праћење спровођења економске политике за привредни раст; предлагање мера за подстицање инвестиција и координацију послова који се односе на инвестиције; координацију рада јавне агенције надлежне за промоцију извоза и подстицање инвестиција; координацију послова у вези с повезивањем привредних друштава са стратешким инвеститорима; предлагање и спровођење финансијских и

других мера ради подстицања пословања, конкурентности и ликвидности привредних субјеката у Републици Србији; анализу расположивих ресурса и потенцијала за регионални и национални развој; унапређење привредног амбијента на регионалном нивоу; пружање помоћи јединицама локалне самоуправе у имплементацији пројеката локалног економског развоја; планирање, програмирање и предлагање развојних пројеката из области регионалног развоја и пројеката од интереса за Републику Србију; међупројектну координацију; мерење ефеката и оцену успешности пројеката; успостављање базе података неопходне за праћење пројеката, као и друге послове одређене законом.

II. Разлози за доношење закона

У циљу формално-правног изједначавања домаћих и страних улагача овим законом, у мери у којој је то могуће, гарантује се слобода улагања и јамче права страним и домаћим улагачима по најбољим стандардима међународног инвестиционог права, уређује институционални оквир за ефикасно пружање услуга ималаца јавних овлашћења улагачима.

Овим законом предвиђа се образовање Савета за економски развој и оснивање и рад Развојне агенције Србије. Новом Развојном агенцијом Србије и пословима које ће обављати, постижу се вишеструки ефекти који се огледају у смањењу ризика обављања истих послова и спровођења истих или сличних програма и пројеката подршке привредном развоју, рационализацији рада јавних агенција и усмеравање активности на приоритетне циљеве Републике Србије у области привредног и територијалног развоја.

С обзиром да се поверавање послова јавним агенцијама врши законом, а да спровођење постојећих законских решења нису обезбедила довољно ефеката на привредни развој Републике Србије, дефинисање делокруга Развојне агенције Србије, како је то предложено овим законом, треба да створи услове за јаснију поделу одговорности за предлагање, спровођење и контролу спровођења политика Владе Републике Србије у области координације рада ималаца јавних овлашћења у процесу планирања и спровођења улагања, подстицања и реализације директних улагања, промоције и увећања извоза, развоја и унапређења конкурентности привредних субјеката и имиџа Републике Србије, као и регионалног развоја Републике Србије.

У процесу анализе рада и реорганизације и оптимизације рада агенција у портфолију Министарства привреде, утврђено је да се позитивни ефекти координације рада агенција и програма и пројеката које оне спроводе могу остварити њиховим гашењем и оснивањем нове агенције, што се може учинити искључиво законом.

Анализом проблема који се јављају током реализације улагања утврђено је да постоји потреба за бољом координацијом ималаца јавних овлашћења, на свим нивоима власти у процесу припреме улагања, као и током и након њихове реализације. Решењима која садржи овај закон, а који се односи на раздвајање улагања према значају, успостављање пројектних тимова, закључења инвестиционих споразума и посебних инвестиционих уговора, образовањем Савета за економски развој и дефинисањем координационе улоге Развојне агенције Србије, треба да буду створени услови за ефикаснију реализацију улагања и постизање вишеструких економских и финансијских ефеката.

С обзиром да се овим законом предвиђа стављање ван снаге појединих одредби Закона о спољнотрговинском пословању, Закона о регионалном развоју и стављањем ван снаге Закона о страним улагањима, неопходно је доношење новог закона уместо измена и допуна постојећих.

III. Објашњење појединачних решења

Чланом 1. дефинише се предмет уређивања, а који се односи на правни оквир за улагања, образовање и рад Савета за економски развој и оснивање и рад Развојне агенције Србије.

Чланом 2. дефинишу се циљеви у смислу унапређења инвестиционог окружења у Републици Србији, ефикасност у пружању услуга, изједначавање третмана домаћих и страних улагача, повећање ефикасности у пружању услуга органа управе и стварање привлачнијег пословног амбијента, у складу са Уставом и законом.

Чланом 3. уређују се дефиниције, односно поједини изрази употребљени у овом закону, а који су од значаја за његову примену и тумачење.

Чланом 4. уређује се слобода улагања у имовину и права и гарантују права домаћих и страних улагача.

Чланом 5. утврђује се пуна правна сигурност и правна заштита у погледу права стечених улагањем, док се у ставу 2. истог члана дефинише заштита стечених права савесног улагача која је своја права стекао теретним уговором.

Чланом 6. уређује се да се ствари и права улагача могу одузети само ако је таква могућност предвиђена законом, на начини по поступку прописаним законом и да у случају одузимања права улагача на обављање делатности („одузимање бизниса“), улагачу припада накнада која ће одговарати тржишној вредности одузетог улагања која је била непосредно пре одузимања и на вредност неће утицати чињеница да је намера одузимања била позната раније. Накнада ће се утврдити на основу критеријума који ће обухватити вредност пословања и вредност имовине. Накнада за одузимање улагања исплаћује се улагачу без одлагања и укључује законску затезну камату за случај доцње, обрачунату од дана када је одузимање извршено до дана исплате у складу с овим законом. У том случају, улагач има право на хитно решавање поступка одузимања и на процену вредности предмета одузимања од стране судског или другог органа у складу са законом.

Чланом 7. утврђује се национални третман страних улагања, односно уживање једнаког положаја, права и обавеза, као и домаћи улагач, и право улагача да заснива радни однос са странцима, као и право настицање права својине, службености, залогне и других стварних права на покретним стварима и непокретностима које се налазе на територији Републике Србије.

Чланом 8. уређује се слобода плаћања према иностранству, и слобода куповине девиза на девизном тржишту у Републици Србији.

Чланом 9. уређује се право страног улагача на трансфер финансијских и других средстава у вези са улагањем у конвертибилној валути по сопственом избору, и то прихода, имовине која му припадне после гашења привредног друштва, односно на основу престанка уговора о улагању, износа добијених од продаје акција или удела привредног друштва и по основу смањења основног капитала привредног друштва, допунских уплата, накнада од експропријације,

односно друге извршене мере са сличним дејством, по измирењу обавеза по основу јавних прихода, везаних за износ који се трансферише и уплате царинског дуга за део улога у стварима увезених уз ослобађање од плаћања царине који након смањења основног капитала привредног друштва остане непокривен страним улогом.

Чланом 10. уређује се право улагача да уговори арбитражу за решавање имовинских спорова у вези са улагањем, у складу са законом којим се уређују арбитраже.

Чланом 11. дефинишу се врсте улагања према значају на улагање од посебног и улагање од локалног значаја.

Чланом 12. утврђују се критеријуми за улагања према броју нових радних места, врсти и износу улагања, утицају на укупан спољнотрговински биланс Републике Србије, према дугорочности, стварању велике вредности или високе додате вредности и референце и кредибилитета улагача.

Чланом 13. дефинишу се подстицаји и корисници подстицаја за улагања.

Чланом 14. уређује ослобађање увоза опреме која представља улог улагача од плаћања царине и других увозних дажбина, а у поступку који ће ближе уредити Влада.

Чланом 15. уређује се институционални оквир за подршку улагањима а који чине Савет за економски развој, министарство надлежно за послове привреде, Развојна агенција Србије и јединице за локални економски развој и подршку улагањима односно орган аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе или њен организациони део.

Чланом 16. дефинише се хитност поступака код улагања односно обавеза свих ималаца јавних овлашћења који поступају у вези са остварењем и одржањем регистрованих улагања, и остварењем права и обавеза регистрованих улагача, да такве предмете решавају одмах као предмете са правом првенства.

Чланом 17. дефинишу се мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе и дефинише да су мере за подстицање конкурентности мере које садрже нарочито елементе опредељивања органа или друге организационе јединице надлежне за послове локалног економског развоја, као јединице за подршку улагањима, јачање аналитичке основе за прецизније и на подацима засновано креирање развојних политика, инструмената и мера у области локалног економског развоја, успостављање транспарентних механизма сталне комуникације и сарадње са привредом, поједностављивање локалних процедура за реализацију улагања, уравнотежавање локалног тржишта рада, развој комуналне и локалне економске инфраструктуре, коришћење информационе и комуникационе технологије у циљу остваривања ефикасније комуникације и прописивање локалних олакшица и подстицаја на основу локалних стратешких докумената.

Чланом 18. утврђује се могућност улагача на притужбе на рад органа власти уколико орган власти поступа супротно члану 16. Закона и поступак по притужби.

Чланом 19. утврђује се обавеза јединица за локални економски развој и подршку улагањима да пруже стручну помоћ и подршку улагачу у реализацији улагања, ако то затражи улагач.

Чланом 20. утврђује се да послове јединице за локални економски развој и подршку улагањима за улагања од локалног значаја обавља јединица за локални економски развој, преко својих запослених или именованих лица, односно комора, асоцијација или удружење, под условом да знањем и искуством може да пружи стручну помоћ улагачу, као и да две и више јединица локалне самоуправе, могу одредити заједничко тело ради обављања послова јединице за локални економски развој и подршку улагањима за територију тих јединица локалне самоуправе. Овим чланом утврђује се и могућност улагача да захтеве подноси и исправе преузима преко јединице за локални економски развој и да је комуникација између улагача и јединице за локални економски развој и подршку улагањима поверљива, осим у случајевима када је давање информација обавезно у складу са законом.

Чланом 21. уређује се обавеза јединица за локални економски развој и подршку улагањима да води евиденцију улагања од локалног значаја и да о сваком новом улагању обавештава Развојну агенцију Србије.

Чланом 22. уређују се образовање и рад пројектних тимова, које формира председник општине, односно градоначелник, односно надлежни орган аутономне покрајине за послове привреде за улагања од локалног значаја, у случају да се она спроводе на територији аутономне покрајине, формирање и рад пројектних тимова за подршку улагањима од посебног значаја за Републику Србију.

Чланом 23. утврђује се могућност да на предлог улагача, председник општине или градоначелник, односно надлежни орган аутономне покрајине, са улагачем утврђује инвестициони програм у циљу спровођења процедуре припреме документације и дефинисања исправа и података које је улагач у обавези да достави органима власти у локалној самоуправи, односно аутономној покрајини, као и оквирних рокова у границама рокова утврђених законом, другим прописом и општим актом, а у којима су органи власти у обавези да издају дозволе, сагласности, одобрења и друге јавне исправе, који нарочито садржи планиране рокове за подношење свих исправа и података које улагач мора да достави надлежним органима, планиране рокове у којима ће сви органи власти издати сагласности, дозволе и одобрења, односно све оне јавне исправе које су потребне за законито отпочињање и остварење улагања, дефинисане органе власти који издају дозволе, одобрења и јавне исправе. Овим чланом дефинише се и то да инвестициони програм потписују председник општине или градоначелник, односно надлежни орган аутономне покрајине и улагач, као и то да уколико надлежни орган власти не достави у року јавну исправу на коју се обавезао инвестиционим програмом, након што му је улагач благовремено и потпуно поднео документацију, улагач може поднети притужбу Развојној агенцији Србије.

Чланом 24. утврђује се да се на податке и информације које су органи државне власти сазнали у току преговора и вођења поступка, примењују одредбе закона којим се уређују информације од јавног значаја, с тим што по захтеву за давање информација о наведеним подацима у вези са улагањима, поступа Влада.

Чланом 25. уређује се образовање и састав Савета за економски развој.

Чланом 26. дефинише се надлежност Савета за економски развој.

Чланом 27. уређује се оснивање и надзор над радом Развојне агенције Србије ради обављања развојних, стручних и оперативних послова подстицања и реализације директних улагања, промоције и увећања извоза, развоја и

унапређења конкурентности привредних субјеката, регионалног развоја и унапређења угледа Републике Србије.

Чланом 28. утврђује се статус Развојне агенције Србије, односно да Развојна агенција Србије има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом и статутом, као и да послује у складу са законом којим се уређују јавне агенције.

Чланом 29. утврђује се да је седиште Агенције у Београду, али да Развојна агенција Србије може имати организационе јединице и ван свог седишта и да организационе јединице немају својство правног лица.

Чланом 30. утврђује се садржај статута Развојне агенције Србије, као и то да ће статут бити објављен у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Чланом 31. дефинишу се органи Развојне агенције Србије, односно да их чине директор и управни одбор, а да чланове управног одбора, на предлог министра надлежног за послове привреде, именује и разрешава Влада, од којих три члана из реда државних службеника или из реда државних службеника на положају, у министарству и два члана из реда пословне заједнице.

Чланом 32. дефинишу се надлежности управног одбора.

Чланом 33. и 34. дефинише се делокруг рада, начин избора и период на који се именује директор Развојне агенције Србије, који заступа и представља Агенцију и руководи њеним радом и надлежности директора.

Чланом 35. утврђује се да се на права, обавезе и одговорности из радног односа запослених у Агенцији и Директора примењују општи прописи о раду, ако овим законом није друкчије одређено.

Чланом 36. дефинишу се послови које Развојна агенција Србије обавља а који обухватају сарадњу са државним органима и организацијама и носиоцима јавно правних овлашћења, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе, ради обезбеђивања услова за примену овог закона и других прописа којима се уређују питања од значаја за унапређење привредног развоја и улагања, праћење примене овог закона и предлагање одговарајућих мера, учествовање у припреми и спровођењу програма и пројеката привредног и регионалног развоја, вршење анализе и обезбеђење податаке и информација за потребе унапређења политике привредног и регионалног развоја, акредитовање регионалних развојних агенција, обављање стручних и административно-оперативних послова у вези са пројектима привлачења директних инвестиција и улагања и праћење њихове реализацију, спровођење програма и пројеката са циљем унапређења извозних активности привредних субјеката, спровођења програма и пројеката са циљем унапређења положаја, активности и конкурентности малих и средњих привредних субјеката и предузетника, вођење Централизованог информационог система за пословну интелигенцију који обједињује релевантне податке органа власти, од значаја за израду анализа и студија у области привредног и регионалног развоја, вођење евиденције улагача од посебног значаја и улагача од регионалног значаја, предлагање, координација и спровођење активности стратешког маркетинга привредних потенцијала и угледа Републике Србије, пружање стручне и саветодавне подршке привредним друштвима и предузетницима, припрема и реализуја програма едукације инструктора и консултаната за потребе развоја привредних друштава и предузетништва, извршавање и координација спровођења шеме и индивидуалне државне помоћи за подстицање директних инвестиција, обезбеђење услова за приступ и реализацију пројеката који се

финансирају из међународне развојне помоћи, учествовање у изради прописа који се доносе или могу имати утицаја на улагање у Републици Србији, организација јавне расправе и других стручних скупова ради разматрања предлога прописа, праћење и анализа услова улагања и привредних услова на појединачним тржиштима и у појединачним секторима, остваривање сарадње у области улагања, ради извршења међународних обавеза у тој области и прикупљања информација о стању улагања у другим државама, вођење посебне евиденције, предлагање државне помоћи, организација и вршење издавачке делатности у складу са делокругом, и обављање других послова, у складу са законом.

Чланом 37. дефинишу се средства за оснивање и рад Развојне агенције Србије.

Чланом 38 и 39. утврђује се статус директора и запослени у Развојној агенцији Србије, забрана конкуренције, као и забрана злоупотребе информација.

Чланом 40. дефинишу се евиденције које води Развојна агенција Србије, и то евиденције пројектних тимова за подршку улагањима, евиденције Инвестиционих споразума и Посебних инвестиционих уговора и евиденције о спроведеним контролама извршења реализације улагања.

Чланом 41. утврђује се могућност Развојне агенције Србије за предлагање спровођења мера преузимања поверених послова у поступку надзора над радом органа власти у складу са прописима који уређују државну управу, уколико би неизвршење посла од стране органа власти могло да изазове штетне последице по привреду. Агенција објављује предлог мера из става 1. овог члана на својој интернет страни.

Чланом 42. уређује се надзор над применом овог закона.

Чланом 43. прописане су прекршаји и новчане казне за одговорно лице у надлежном имаоцу јавних овлашћења, ако у управним стварима у којима ималац јавног овлашћења поступа у вези са остварењем и одржањем регистрованих улагања и остварењем права и обавеза регистрованих улагача не поступа са правом првенства и ако ималац јавног овлашћења не достави у року јавну исправу на коју се обавезао Инвестиционим споразумом, упркос чињеници што му је улагач благовремено и потпуно поднео документацију.

Чланом 44. уређује се примена закона, а која се односи на започете инвестиционе пројекте и преузимање извршења обавеза Републике Србије за праћење, контролу извршења уговорених обавеза и исплату средстава по уговорима којима су додељена подстицајна средства за или у вези са директним улагањем од стране Развојне агенције Србије.

Чланом 45. утврђује се рок доношење акта о оснивању Развојне агенције Србије и других подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона.

Чланом 46. уређује се престанак важења Закона о страним улагањима („Службени лист СРЈ”, бр. 3/02 и 5/03, „Службени гласник РС”, број 107/14), престанак важења главе VIII „Промоција извоза и страних улагања” у Закону о спољнотрговинском пословању („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 36/11-др. закон и 88/2011) и престанак важења главе V, одељак 6, чл. 27. до 30. Закона о регионалном развоју („Службени гласник РС”, бр. 51/09 и 30/10).

Чланом 47. уређује се престанак рада постојећих јавних агенција, и то Агенције за страна улагања и промоцију извоза и Националне агенције за регионални развој, наставак рада ових агенција по прописима по којима су основане до дана почетка рада Развојне агенције Србије, као и преузимање права и обавеза, послова, предмета, опреме, средстава за рад, архивске грађе и регистраторског материјала, од стране Развојне агенције Србије.

Чланом 48. уређује се ступање на снагу закона осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. Процена финансијских средстава потребних за спровођење акта

За спровођење овог закона у 2015. години није потребно обезбеђивање додатних средстава у буџету Републике Србије. Средства за рад Развојне агенције Србије обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2015. годину на разделу 20-Министарство привреде, и то:

1) програм 1504 - Подстицаји развоју привреде, функција 410- Општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, програмска активност 0001 - Стручна и административно техничка подршка промоцији инвестиција и извоза, економска класификација 424 - Специјализоване услуге у укупном износу од, економска класификација 424 - Специјализоване услуге у укупном износу од 250.000.000,00 динара а која су намењена за Агенцију за страна улагања и промоцију извоза;

2) програм 1505 – Регионални развој, функција 474- Вишенаменски развојни пројекти, програмска активност 0002 - Стручна, финансијска и административна подршка мерама и пројектима у области регионалног развоја, економска класификација 424 - Специјализоване услуге у укупном износу од 340.000.000,00 динара а која су намењена за: финансирање Националне агенције за регионални развој; за Програм стандардизованог сета услуга за акредитоване регионалне развојне агенције; за Програм подршке градовима и општинама у Републици Србији за припрему одрживих регионалних развојних пројеката, а чији се распоред и коришћење врше по посебним актима Владе.

3) За споровђење Уредбе о условима и начину привлачења директних инвестиција и других аката Владе којима се уређују услови и начини подстицања улагања у Републици Србији, које Развојна агенција Србије преузима овим законом, утврђена су средства у укупном износу од 6.500.000.000,00 динара у оквиру програма 1504 - подстицаји развоју привреде, функција 410- Општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, програмска активност 0003 – Подстицаји за директне инвестиције, економска класификација 454 - Субвенције приватним предузећима;

4) за спровођење улагања од посебног значаја утврђена су средства у укупном износу од 3.804.000.000,00 динара у оквиру програма 1504 - подстицаји развоју привреде, функција 410- општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, пројекат 4002 – улагања од посебног значаја, економска класификација 454 – Субвенције приватним предузећима а која су намењена за: спровођење уговора о заједничком инвестиционом улагању између Републике Србије и Fiat Group Automobiles S.p.A; уговора о оснивању Air Serbia; за спровођење уговора о додели средстава РКC Wiring Systems д.о.о. Смедерево; за спровођење уговора о додели средстава за директне инвестиције TRUCK-LITE Europe д.о.о. Београд; за спровођење

уговора о додели средстава за директну инвестицију Tigar Tyres д.о.о. Пирот; за подстицање привредног развоја у складу са посебним актима Владе.

За оснивање и рад јединица за локални економски развој и подршку улагањима, предвиђених овим законом, на нивоу јединица локалне самоуправе и аутономне покрајине нису потребна додатна средства у буџету с обзиром да, у складу са ограничењем запошљавања у јавном сектору, није предвиђено стварање нових институција већ именоване представника наведених јединица из редова службеника у постојећим органима и организацијама јединицама локалне самоуправе и аутономне покрајине.

Додатна средства у буџету Републике Србије, односно финансијског плана Развоје агенције Србије потребно је обезбедити у буџету за 2016. годину ради успостављања Централизованог информационог система за пословну интелигенцију и Јединственог регистра директних улагања и улагача. С обзиром да Национална агенција води Јединствени информациони систем од значаја за регионални развој, овај информациони систем, уколико то техничке могућности дозвољавају биће искоришћен као полазна основа за израду Централизованог информационог система за пословну интелигенцију.

Уштеде у буџету биће остварене обједињавањем општих служби и послова које тренутно врше Агенција за страна улагања и промоцију извоза и Национална агенција за регионални развоја, а које престају са постојањем даном почетка рада Развојне агенције Србије.

Такође, предвиђено је да Развојна агенција Србије има мањи број радника чиме ће доћи до смањења укупних трошкова рада у до сада две, тренутно постојеће агенције и ослобађања средстава за развојне послове, а која ће бити утврђена финансијским планом Развојне агенције Србије након њеног оснивања.

Анализа ефеката Закона о улагањима

1. Одређивање проблема које закон треба да реши

Законом о улагањима требало би да се уреди општи правни оквир за улагања у Републику Србију, утврде субјекти подршке улагањима за ефикасно пружање услуга улагачима, образовање и рад Савета за економски развој и оснивање и рад Развојне агенције Србије.

Важећа правна регулатива у овој области дефинисана је Законом о страним улагањима („Службени лист СРЈ”, бр. 2/02 и 5/03, „Службени лист СЦГ”, број 1/03 и „Службени гласник РС”, број 107/14-др. закон); Закон о спољнотрговинском пословању („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 36/11-др. закон и 88/2011) - VIII „Промоција извоза и страних улагања” и Закона о регионалном развоју („Службени гласник РС”, бр. 51/09 и 30/10) - глава V, одељак 6, чл. 27. до 30.

Стање у области: Унапређење инвестиционог окружења у земљи је мултидисциплинарни процес и не може се заснивати само на примени кључног закона из ове области (Закон о страним улагањима). Кашњење и успорена динамика укупних, а пре свега структурних реформи неповољно се одразила на ниво инвестиционе активности у земљи. Незавршен процес приватизације друштвених предузећа, нерешени проблеми везани за статус и функционисање јавних предузећа и предузећа у стечају, само су део проблема који негативно утичу на ниво привредне развијености Србије, посебно у области стварања привлачнијег пословног амбијента за домаће и стране улагаче. На стварање свеобухватне јавне политике у овој области указују и текуће активности Владе и надлежних министарстава на спровођењу и припреми низа мера и прописа који треба да допринесу даљем смањењу од административних баријера и неликвидности у функцији ефикаснијег пословања до обезбеђења услова за повећање конкурентности (извоза и отварања нових тржишта за производе из Србије) – само се тако могу повећати приходи и привреде и државе.

Директна последица неконзистентне јавне политике у области улагања је низак ниво и пад инвестиционе активности у Србији. Након раста бруто инвестиција у преткризном периоду, бруто инвестиције су у периоду 2009-2014. имале просечан пад од око -4% годишње (-12% у 2013. и 12,7% у 2014. години). Смањење и спор опоравак инвестиција, утицали су на смањење стопе инвестирања, која ни пре кризе није била на задовољавајућем нивоу. У периоду 2009-2014. стопа инвестирања била је на значајно нижем нивоу у односу на преткризни период и просечно је била испод 19% БДП (најнижа у односу на земље у окружењу). У периоду 2000-2014. године укупне стране директне инвестиције нето у Србији су износиле 22,1 млрд. ЕУР. Према [UNCTAD World Investment Report 2015](#), глобалне СДИ су смањене за 16% у 2014, углавном због нестабилности глобалне економије, политике неизвесности за инвеститоре и повишеног геополитичког ризика. Просечан прилив СДИ у Србији у преткризном периоду 2005-2007. износио је 2,7 млрд. ЕУР и чинио 45,9% бруто инвестиција а у 2014. прилив СДИ је смањен 1,5 млрд. ЕУР (26,5% бруто инвестиција). Укупна вредност инвестиција у основне фондове у 2013. (4,9 млрд. ЕУР) је реално мања за 22,9% у односу на претходну годину (5,9 мил. ЕУР). Однос инвестиција и бруто додате вредности појединих сектора указује на пораст ефикасности остварених инвестиција у прерађивачкој индустрији. У 2013. учешће БДВ прерађивачке индустрије је износило 19,1% укупне БДВ делатности и значајно је порасло од 2010. када је износило 16,3% БДВ.

Предложени Закон о улагањима базиран је на најбољим стандардима међународног инвестиционог права, посебно у облстима слободе улагања,

права улагача и формирања институционалног оквира за ефикасно пружање услуга и бољу координацију рада ималаца јавних овлашћења улагачима, на свим нивоима власти у процесу припреме улагања, као и током и након њихове реализације. Закон предвиђа образовање Савета за економски развој и оснивање Развојне агенције Србије у циљу ефикасније реализације улагања и смањења ризика дуплирања послова и уштеда у Буџету Србије. Оснивањем и дефинисањем делокруга рада Развојне агенције Србије, створиће се услови за ефикаснију контролу спровођења политика Владе Републике Србије у области координације рада ималаца јавних овлашћења у процесу планирања и спровођења улагања, подстицања и реализације директних улагања, промоције и увећања извоза, конкурентности привредних субјеката и имиџа Републике Србије, као и регионалног развоја Републике Србије.

Овим законом се ствара јасан правни и институционални оквир за улагање, одговорност органа власти за не поступање у складу са роковима предвиђеним овим законом, као и повећава степен заштите права улагача кроз институт заштите стечених права.

Предложеним законом престају са радом Агенција за страна улагања и промоцију извоза основана у складу са Законом о спољнотрговинском пословању („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 36/11-др. закон и 88/11) и Национална агенција за регионални развој основана у складу са Законом о регионалном развоју („Службени гласник РС”, бр. 51/09 и 30/10).

2. Који су жељени циљеви за доношење закона постижу?

Основни циљеви предложеног закона јесу унапређење инвестиционог окружења у Републици Србији, подстицање директних улагања ради јачања економског и привредног развоја, раста запослености и свеукупног друштвеног бољитка, изједначавање третмана домаћих и страних улагача, повећање ефикасности у пружању услуга органа власти које се непосредно односе на улагања, стварање привлачнијег пословног амбијента за домаће и стране улагаче, у складу са Уставом и законом.

Повећање обима инвестиција у функцији динамичнијег, конкурентнијег и одрживог укупног привредног раста је кључни предуслов спровођења развојне политике Владе. И ако транзициони период карактеришу бројне реформске мере и активности Владе Србије у функцији ефикаснијег спровођења јавних политика у области структурних промена привреде, а самим тим и повећања обима и нивоа инвестирања, овај процес још увек траје, а планиране мере и активности у области структурних реформи у складу су са одредбама Закона о улагању. Овим законом јемчи се заштита улагањима извршеним у складу са законом, а уједно се постиже и виши степен заштите од поступака експропријације или других поступака и мера са сличним дејством осим када је законом, или у складу са законом, утврђен јавни интерес, те се у том случају експропријација врши у складу са законом прописаним поступком уз исплату правичне накнаде улагачу. Надаље се законом прецизно уређују врсте улагања, критеријуми и подстицаји за улагања. Прописују се и мере за постизање конкурентности локалне самоуправе, прописује поступак притужби на рад органа власти, повреде закона од стране функционера и мере које се изричу у случају повреде закона, а утврђује се и прецизна обавеза министарства надлежног за послове привреде за контролу пројеката из области улагања у складу са овим законом.

3. Да ли су разматране могућности за решавање проблема без доношења акта?

Разматране су алтернативне могућности кроз измене три закона - Закон о страним улагањима, Закон о спољнотрговинском пословању и Закона о регионалном развоју. Оваква измена, међутим, није могућа, јер се ради о суштинским изменама наведених закона, те је закључено да је најефикасније и најекономичније доношење новог Закона.

4. Зашто је доношење акта најбоље за решавање проблема?

Доношење овог закона је неопходно, јер је у складу са програмом утврђеним са Међународним монетарним фондом, доношење овог закона предвиђено у 2015. години и садржан је у Годишњем плану рада Владе за 2015. годину. Истим програмом са ММФ утврђена је и реорганизација и оптимизација рада агенција у портфолију Министарства привреде. Решења предвиђена овим законом не представљају додатне трошкове за привреду, шта више, решења из закона треба да омогуће смањење трошкова и времена улагачима кроз бољу координацију рада ималаца јавних овлашћења у процесу планирања, реализације и након спровођења улагања.

Позитивне последице на привредни развој, стварање додате вредности и мултиплицирање ефеката улагања превазилазе трошкове спровођења овог закона.

5. На кога ће и како утицати предложена решења?

Овај закон има ефекте на сва правна и физичка лица која имају намеру да инвестирају и улажу на територији Републике Србије. Овај закон даје могућност да се поједина улагања дефинишу као улагања од посебног значаја и улагања од локалног значаја о чему одлуку доноси Влада, односно аутономна покрајина. Исто тако овим законом Влади се даје овлашћење да пропише услове и начин привлачења директних инвестиција, као и да одреди критеријуме, висину и услове за доделу подстицаја према значају улагања.

6. Какве трошкове ће примена закона изазвати код грађана и привреде, посебно малих и средњих предузећа?

Примена овог закона ће имати директан утицај на запослене у Националној агенцији за регионални развој (НАРР) и Агенцији за страна улагања и промоцију извоза (СИЕПА) због њиховог укидања и формирања Развојне агенције Србије. Примена закона неће изазвати директне трошкове грађанима и привреди, а посебно малим и средњим предузећима.

7. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће створити?

За спровођење овог закона у 2015. години није потребно обезбеђивање додатних средстава у буџету Републике Србије. Средства за рад Развојне агенције Србије обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2015. годину. Додатна средства у буџету Републике Србије, односно финансијског

плана Развоје агенције Србије потребно је обезбедити у буџету за 2016. годину ради успостављања Централизованог информационог система за пословну интелигенцију и Јединственог регистра директних улагања и улагача. С обзиром да Национална агенција води Јединствени информациони систем од значаја за регионални развој, овај информациони систем, уколико то техничке могућности дозвољавају биће искоришћен као полазна основа за израду Централизованог информационог система за пословну интелигенцију.

Уштеде у буџету биће остварене обједињавањем општих служби и послова које тренутно врше Агенција за страна улагања и промоцију извоза и Национална агенција за регионални развоја, а које престају са постојањем даном почетка рада Развојне агенције Србије.

Такође, предвиђено је да Развојна агенција Србије има мањи број радника чиме ће доћи до смањења укупних трошкова рада у до сада две, тренутно постојеће агенције и ослобађања средстава за развојне послове, а која ће бити утврђена финансијским планом Развојне агенције Србије након њеног оснивања.

8. Да ли акт стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Овај закон ће стимулисати појаву нових привредних субјеката и повећати тржишну конкуренцију. Стварањем услова за повећан ниво инвестиционе активности реално је очекивати повећање броја привредних субјеката (новооснованих домаћих и ино компанија) и модернизацију производних и других капацитета постојећих привредних субјеката, што ће утицати на подизање општег нивоа њихове конкурентности како на домаћем тако и на ино тржишту. Поред тога, за подизање укупног нивоа привредне конкурентности и повећање тржишне конкуренције, посебан утицај ће имати улагања од посебног и локалног значаја за које ће Влада уредбом ближе одредити посебне критеријуме. Реч је о значајним инфраструктурним улагањима, концентрацији улагања у одређене привредне делатности, улагањима која подстичу развој билатералних споразума и прекограничне сарадње и сл. Овај закон је у складу са прокламованом стратегијом Владе за привлачењем што већег броја директних инвестиција које ће резултирати и отварањем нових радних места, а самим тим и изазвати позитивне ефекте на главне перформансе макроекономске политике државе, као што је смањење стопе незапослености, јавног дуга и сл.

9. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове

За потребе израде овог закона Министарство привреде формирало је Радну групу чији су чланови представници Министарства финансија, Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Привредне коморе Србије, Агенције за страна улагања и промоцију извоза, Националне агенције за регионални развој, Сталне конференције градова и општина и NALED. Током трајања јавне расправе, могућност да се изјасно о закону имали су сви заинтересовани субјекти. У складу са Пословником Владе, прибављања су сва мишљења, а посебне консултације обављене су са Комисијом за контролу државне помоћи, Европском комисијом и Међународним монетарним фондом.

10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се постигло оно што се законом предвиђа?

Министарство привреде ће, у сарадњи са свим релевантним субјектима, као и до сада, предузимати све потребне мере у спровођењу Закона и наставку спровођења и динамизирања процеса структурних реформи у циљу успостављања дугорочно одрживог и конкурентног привредног развоја.

Регулаторне мере и активности за спровођење законских решења:

По усвајању Закона о улагањима доћи ће до доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Институционалне мере и активности за спровођење законских решења:

Надзор над спровођењем овог закона врши министарство надлежно за послове привреде.

Извршење обавеза Републике Србије за контролу извршења уговорених обавеза и исплату средстава по уговорима којима су додељена подстицајна средства за или у вези са директним улагањем врши министарство надлежно за послове привреде у складу са прописима.

Нерегулаторне мере и активности за спровођење законских решења:

- Престанак рада Агенције за страна улагања и промоцију извоза и Националне агенције за регионални развој;
- Формирање Развојне агенције Србије;
- Формирање Савета за економски развој;
- Јачање кадровских и институционалних капацитета локалних самоуправа за реализацију законом утврђених надлежности.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство привреде

2. Назив прописа

Предлог закона о улагањима

Draft Law on Investments

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08 – у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08 – у даљем тексту: Прелазни споразум)

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа

Чланом 73. Споразума, односно чланом 38. став 1. тачка 3 Прелазног споразума прописано је да свака државна помоћ која нарушава или прети да наруши конкуренцију давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима није у складу са правилним функционисањем Споразума у мери у којој може утицати на трговину између Заједнице и Србије. Свако поступање супротно овом члану оцењиваће се на основу критеријума који проистичу из примене правила конкуренције која се примењују у Заједници, нарочито из чл. 81, 82, 86. и 87. Уговора о ЕЗ и инструмената тумачења које су усвојиле институције Заједнице (члан 73. став 2. Споразума).

Чланом 62. и 63. Споразума прописано је осигурање слободног кретања капитала који се односи на директна улагања.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

Програм усклађивања ће обезбедити усклађеност постојећих државних помоћи са Споразумом у року не дужем од четири године од дана ступања на снагу Споразума (члан 73. став 6.), односно Прелазног споразума (члан 38. став 6).

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

У потпуности испуњене обавезе.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

-

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

Члан 63. и 107. Уговора о функционисању Европске уније (TFEU)

Пропис је у потпуности усклађен

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

-

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима

-

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

-

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

-

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

-

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

-

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

У припреми Предлога закона о улагањима нису учествовали консултантни.

Предлог закона послат је Европској комисији дана 20.04.2015.године на који је Комисија дала коментаре које смо усвојили и имплементирали у текст Предлога закона.